

עין משפט גד מצוה

כח:

גִּיסוֹ לְבָדוֹ וב"ש חורגו. אינס שוים דחורגו לצדו למעוטי בנו וחתנו וגיסו לצדו לא למעוטי בנו דהא בריתא ר' יוסי היא אלמא חשיב בעל אחות אמו והיינו בן גיסו ולא אחא למעוטי אלא חתנו כדפי' הקונטרס ומדמסקי' דהלכה כר' יוסי דגיסו לצדו למעוטי חתנו יש לקדק ק"ש שנים הנשואים שתי צנות אחיות או צנות שני אחים לכשרים: **והא** מודו רבי אלעזר במזויה מתוכו. מדמהדר ליה אביי הכי משמע דס"ל כרבי אלעזר דלאמר עידי מסירה כרמי אלמא קסבר אביי כתב לנאחד ומסר לאחר זה שמסר לו קנה דהכי א"ר אלעזר בסוף מי שהיה נשוי (כתובות דף נד: ושם) ותימה הא אביי הוא דלאמר בפ"ק דצ"מ (דף יג. ושם) עדין בחתמיו זכין לו וי"ל דהיא דכתב לאחר מיירי צ"ב שטרות הולאים ציוס אחד שזמנס שזה דכיון דלא מוכח מתוך השטר איזה קדם לא שייך למימר עדין בחתמיו זכין לו ואוליין בתר מסירה אכל היכא דמתוך השטר מוכח איזהו קדם עדין בחתמיו זכין לו ואפילו נמסר לבסוף^[פ]:‏

צרכי

אמרן אלא לאפוקי מינה אבל לעיולי לה לא מהימן ולא היא הלא שגא לאפוקי ולא שגא לעיולי לא מהימן מאי דעתין כדאמר ר' חייא בר אמי משמיה דעולא אשתו יארוסה לא אונן ולא מטמא לה וכן היא לא אוננת ולא מטמאה לו ימתה אינו יורשה ימת הוא גובה כתובתה התם בשארו תלה רחמנא אכתי לאו שארו היא הכא משום איקרובי דעתא הוא והא איקרבא דעתיה לגבה: חורגו לברו: ת"ר חורגו לברו רבי יוסי אומר גיסו ותניא אידך גיסו לברו ר' יהודה אומר חורגו מאי קאמר אילימא הכי קאמר חורגו לברו והוא הדין לגיסו ואתא ר' יוסי למימר גיסו לברו והוא הדין לחורגו אלא מתני' דקתני גיסו הוא ובנו וחתנו מני לא ר' יהודה ולא ר' יוסי ואלא הכי קאמר חורגו לברו אבל גיסו הוא ובנו וחתנו ואתא ר' יוסי למימר גיסו לברו אבל חורגו הוא ובנו וחתנו ואלא הא דתני ר' חייא שמונה אבות שהן עשרים וארבעה כמאן לא כר' יוסי ולא כר' יהודה אלא הכי קאמר חורגו לברו אבל גיסו הוא ובנו וחתנו ואתא ר' יוסי למימר גיסו לברו וכ"ש חורגו ומתני' ר' יהודה ברייתא ר' יוסי אומר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי יוסי היא מתנתא דהוי חתימי עלה תרי גיסי סבר רב יוסף לאכשורה דאמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' יוסי אומר רבי יוסי אמר ליה אביי ממאי דרבי יוסי דמתניתין דמכשר בגיסו דילמא רבי יוסי דברייתא דפסיל בגיסו לא ס"ד דאמר שמואל כגון אנא ופנחס דהוינן אחי וגיסי אבל גיסו דעלמא שפיר דמי ודילמא כגון אנא ופנחס משום דגיסו קאמר אמר ליה זיל קניה בעדי מסירה כר' אלעזר והאמר רבי אבא למודה רבי אלעזר במזויה מתוכו שהוא פסול א"ל זיל לא שבקי לי דאותביניה לך: ר' יהודה אומר כו: א"ר תנחום א"ר טבלא אמר ר' ברונא אמר רב הלכה כרבי יהודה רבא אמר ר"ג אין הלכה כרבי יהודה וכן אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן אין הלכה כר' יהודה איכא דמתני לה להא דרבה בר בר חנה אהא את זו דרש רבי יוסי הגלילי^[פ] ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם וכי תעלה על דעתך שאדם הולך אצל שופט שלא היה בימיו אלא זה שהיה קרוב ונתרחק אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן הלכה כר' יוסי הגלילי בני חמוה דמר עוקבא קרובים

ובנו וחתנו^[פ] (כשרים לגיסו) דלצעל אחות אמו דקתני מתימין דהוי קרוז וכן גס הוא קרוז וכן דהוי ליה בן גיסו לא פליג רבי יוסי עלה ומודה הוא דצן גיסו פסול לו משום דליהו לדליה בעל אחות אמו משום קורבה דצן גיסו לא מפסיל ופקא מינה דמתן גיסו כשר וכי: מאי גיסו דקאמר רבי יוסי אף גיסו. ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי: הכי גרסינן אלא הכי קאמר חורגו לברו אכל גיסו הוא ובנו וחסוהו וחסוהו: אלא הא דסני רבי חייא כו' לא רבי יהודה ולא ר' יוסי. דלר' יהודה ט' צבות הויין צמתני' צר מחורגו וכן לר' יוסי תשעה הויין: אלא חורגו לברו אכל גיסו הוא ובנו וחסוהו וחסוהו: ר' יוסי למימר גיסו לברו וכל שכן חורגו: ומסני' רבי יהודה. דקתני צן וחתן צגיסו: צרייטא ר' יוסי. אפיך גיסו וחורגו הוי ח' צבות וצנים וחסנים. ואית דמוקמי להאי צן גיסו דקא מכשר ר' יוסי צצן שיש לו לגיסו מאשה אחרת כי היכי דלא לפלוג ר' יוסי אבעל אחות אמו ולא מיתוקמי' שפיר דכל צניהם דמתני' מאותה אשה קאמר ועוד אי מאשה אחרת מכשר ר' יוסי מכלל דתנא דידן מאשה אחרת נמי פסול משום קרוז מחמת קרוז מתיקא לרב חסדא דלכשר צצחי האח דהשתא צן גיסו פסול משום אחי צן אחות אשתו אחי האחיס מיציעאי: הלכה כר' יוסי דמתני' ללא פסול אלא קרוז בראוי לירש וגיסו ראו לירשו: דפסיל צגיסו. דקתני גיסו וחסוהו: לא ס"ד. דהא צהדיא פריש שמואל לפסולא דגיסו כגון אלא ופנחס שהיה אחי וגיסו דעלמא שרין: משום גיסו. ושמואל פירושא דגיסו אחא לאשמעי: א"ל למקבל מתנה: זיל קנייה צעדי מסירה. אס יש לך עדים אחרים שמסר לך שטר זה צפניהם הציאס ויעידו ומהיה שלך. דסבר כרבי אלעזר דלמרי' צצמסת גיטין (ג' ד: א:) אפי' לא חתמו צו עדים אלא שנתנו לה צפני עדים כשר וגוצה מנכסיס משועצדים שאין העדים חותמים על הגט אלא מפני תקון העולם: צצמוזין מסונו. שחתמו צו עדים פסולים שהוא פסול דצמאי קני ליה צהאי שטרא האי שטרא חספא צעלמא הוא: קרוצים

זה בורר פרק שלישי סנהדרין

גוילי. קלפסי: צאסס חורגו. על נכסי מלוג שלה צהשפטו עס ארס מן השוק, ונצני שאר קרוצים לא איצעי להו דכיון דצניהס פסולין לו והוא להס פסול אף לנשים לפי שהצנים ראוין לירש את אמנן אכל חורגו דצנו כשר מיצעי' לן צאסמו: צעל צאסמו. ואשה צבעלה והרי הוא כאלו חמיה ומנן (דף סו:) חמיו פסול קרוז הוא: אחי האח. צן שיש לצעל אמו מאשה אחרת פסול לו מפני שהוא אחי אחיו: אחי חסן ואחי כלה. צן ראוזן שגשא צת שמעון לא נתקצצו ראוזן ושמעון צכן וכשרין להעדר זה לזה ככל עדיות ולא אמרינן צצציל צנו שנתקצצ ראוזן לשמעון נפסל ראוזן לשמעון: ולא דמו. ראוזן ושמעון להדדי: אלא כי אכלא לניא. כמגופה שאינה דומה לחצית: לפוקי מינה. לחוב לה ולזכות לצעל דינה דקרוז לא כל זמן שלא נשאה. ומינה לעיולי לה לא מהימן דלדעתא דידיה קעצדי: מאי דעסיך. דלא חשבת ליה קרוז: לא אונן. אס מתה אינו נאסר צקדשים מחמת חנינות: ואין מטמא לה. אס (ס) כהן הוא. ואית דל"ג אינה מטמאה. וכן היא אינה נאסרת צחנינות מיתמו צקדשים ואינה מטמאה אינה מנווה להתעסק צו. ואידי דתניא לא אוננת תנא ולא מיטמאת (ס) ולאו דווקא דנשים דכהונה לא הוזהרו על הטומאה: גוצה כעונסה. צצכתב לה מן האירוסין מוקמינן לה צצנים אוחזין (צ"מ דף סו.). והא דקתני לא מטמא לה קא סמכת ואמרת לאו קרוז הוא: הסס. גבי טומאה וירשה: צצשארו סנה רחמנא. כדכתיב (ויקרא כג) כי יראס לשארו הקרוז ואמר מר (יצמות דף כב:)

שארו זו אשתו וכן צירושת הצעל לשארו הקרוז אליו ממשפחתו וירש אותו(ס) מיכן שהצעל יורש את אשתו ציש נוחלין (צ"ב ד' קט: א) גיסו לצדו אכל צנו וחתנו כשרים לגיסו ורבי יוסי פליג אמתני' צצמתרי חדא דקתני מתני' צגיסו צן וחתן ופליג נמי אבעל אחות אמו דקתני מתני' דהוה קרוז וכן גס הוא קרוז לו דהוי לו צן גיסו פסול הוא לו משום דליהו לדליה בעל אחות אמו אכל משום קורבה דצן גיסו לא מיפסיל ונפקא מינה דמתן גיסו כשר להעיד לו (והוא הדין לגיסו והיינו דקתני צצרייתא צצמתרייתא ר' יהודה אומר חורגו אף חורגו דמודה נמי צגיסו וחסוהו ר' יוסי למימר גיסו לברו והוא פסול בעל אחות אמו אלא אידי דקתני לא אוננת תנא ולא מיטמאת (ס) ולאו דווקא דנשים דכהונה לא הוזהרו על הטומאה: גוצה כעונסה. צצכתב לה מן האירוסין מוקמינן לה צצנים אוחזין (צ"מ דף סו.). והא דקתני לא מטמא לה קא סמכת ואמרת לאו קרוז הוא: הסס. גבי טומאה וירשה: צצשארו סנה רחמנא. כדכתיב (ויקרא כג) כי יראס לשארו הקרוז ואמר מר (יצמות דף כב:)

שארו זו אשתו וכן צירושת הצעל לשארו הקרוז אליו ממשפחתו וירש אותו(ס) מיכן שהצעל יורש את אשתו ציש נוחלין (צ"ב ד' קט: א) גיסו לצדו אכל צנו וחתנו כשרים לגיסו ורבי יוסי פליג אמתני' צצמתרי חדא דקתני מתני' צגיסו צן וחתן ופליג נמי אבעל אחות אמו דקתני מתני' דהוה קרוז וכן גס הוא קרוז לו דהוי לו צן גיסו פסול הוא לו משום דליהו לדליה בעל אחות אמו אכל משום קורבה דצן גיסו לא מיפסיל ונפקא מינה דמתן גיסו כשר להעיד לו (והוא הדין לגיסו והיינו דקתני צצרייתא צצמתרייתא ר' יהודה אומר חורגו אף חורגו דמודה נמי צגיסו וחסוהו ר' יוסי למימר גיסו לברו והוא פסול בעל אחות אמו אלא אידי דקתני לא אוננת תנא ולא מיטמאת (ס) ולאו דווקא דנשים דכהונה לא הוזהרו על הטומאה: גוצה כעונסה. צצכתב לה מן האירוסין מוקמינן לה צצנים אוחזין (צ"מ דף סו.). והא דקתני לא מטמא לה קא סמכת ואמרת לאו קרוז הוא: הסס. גבי טומאה וירשה: צצשארו סנה רחמנא. כדכתיב (ויקרא כג) כי יראס לשארו הקרוז ואמר מר (יצמות דף כב:)

שארו זו אשתו וכן צירושת הצעל לשארו הקרוז אליו ממשפחתו וירש אותו(ס) מיכן שהצעל יורש את אשתו ציש נוחלין (צ"ב ד' קט: א) גיסו לצדו אכל צנו וחתנו כשרים לגיסו ורבי יוסי פליג אמתני' צצמתרי חדא דקתני מתני' צגיסו צן וחתן ופליג נמי אבעל אחות אמו דקתני מתני' דהוה קרוז וכן גס הוא קרוז לו דהוי לו צן גיסו פסול הוא לו משום דליהו לדליה בעל אחות אמו אכל משום קורבה דצן גיסו לא מפסיל ופקא מינה דמתן גיסו כשר וכי: מאי גיסו דקאמר רבי יוסי אף גיסו. ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי: הכי גרסינן אלא הכי קאמר חורגו לברו אכל גיסו הוא ובנו וחסוהו וחסוהו: אלא הא דסני רבי חייא כו' לא רבי יהודה ולא ר' יוסי. דלר' יהודה ט' צבות הויין צמתני' צר מחורגו וכן לר' יוסי תשעה הויין: אלא חורגו לברו אכל גיסו הוא ובנו וחסוהו וחסוהו: ר' יוסי למימר גיסו לברו וכל שכן חורגו: ומסני' רבי יהודה. דקתני צן וחתן צגיסו: צרייטא ר' יוסי. אפיך גיסו וחורגו הוי ח' צבות וצנים וחסנים. ואית דמוקמי להאי צן גיסו דקא מכשר ר' יוסי צצן שיש לו לגיסו מאשה אחרת כי היכי דלא לפלוג ר' יוסי אבעל אחות אמו ולא מיתוקמי' שפיר דכל צניהם דמתני' מאותה אשה קאמר ועוד אי מאשה אחרת מכשר ר' יוסי מכלל דתנא דידן מאשה אחרת נמי פסול משום קרוז מחמת קרוז מתיקא לרב חסדא דלכשר צצחי האח דהשתא צן גיסו פסול משום אחי צן אחות אשתו אחי האחיס מיציעאי: הלכה כר' יוסי דמתני' ללא פסול אלא קרוז בראוי לירש וגיסו ראו לירשו: דפסיל צגיסו. דקתני גיסו וחסוהו: לא ס"ד. דהא צהדיא פריש שמואל לפסולא דגיסו כגון אלא ופנחס שהיה אחי וגיסו דעלמא שרין: משום גיסו. ושמואל פירושא דגיסו אחא לאשמעי: א"ל למקבל מתנה: זיל קנייה צעדי מסירה. אס יש לך עדים אחרים שמסר לך שטר זה צפניהם הציאס ויעידו ומהיה שלך. דסבר כרבי אלעזר דלמרי' צצמסת גיטין (ג' ד: א:) אפי' לא חתמו צו עדים אלא שנתנו לה צפני עדים כשר וגוצה מנכסיס משועצדים שאין העדים חותמים על הגט אלא מפני תקון העולם: צצמוזין מסונו. שחתמו צו עדים פסולים שהוא פסול דצמאי קני ליה צהאי שטרא האי שטרא חספא צעלמא הוא: קרוצים

מסורת הש"ס

א) גברית: א"ל בוראך, ב) גברייך ובראשית ליתאן, ג) נעריבין קב: וסינן, ד) גני העמך אוכלי פירות אובלי כפוי החבית שאין צהס דיטוק אלא הנחה צללצד, ה) צ"מ ית. נ"ש צ"ען יצמות כט: ע"ש מג: ע"ש כמותות נג. ע"ש ופט: ע"ש, ו) גיטין ד. ודף י: צ"ב קע"ג, ז) ר"ה סה: ע"ש קידושין סו: ע"ש, ח) נצמדנר סו, ט) רש"ל מ"ג, י) צרש"י צבאלפסי ליתא להנך שמי חיות, כ) האס כלי"ג, ל) ונ"ע מוס' גיטין ח. ד"ה מפני.

תורה אור השלם

1. ערות אדו אביך לא תגלה אל אשתו לא תקרב דדתיך הוא: ויקרא יח יד וקאת אל הבהינן הלוהים ואל השפט אשר יקרה בקימים הוהם ודרשת ורהצידו לך את דבר המשפט: דברים יז ט

מוסף רש"י

כי אכלא. כפוי (בכורות טז). לא אונן. און אפינת קל עליו לאיסור אפילת קדשים (ב"מ יח.). ולא מטמא לה. אס כהן הוא. דכתיב כי אס לשאר, ויינו אשתו. והאי לאו שארו הוא דלא צלו עדיין לדי קרוז צכר (סס). וכן היא אינה אוננת. להיות אסורה בקדשים (יבמות כט.). ולא מטמאה לו. לא משום הכונה קאמר, דאין כהנים מזהירות על הטומאה, דכתיב בני אהרן. אלא אינה זוקקה לעמא, לא כהנת ולא ישראלית, שמתה להשתקצ צצצעה ממי מזהה האמורים צצרשה, דכתיב לה יעמא, ומניא לה יעמא מזהה ואס לא כהה מעמאלין אורו על כרתו, ומעשה יוסף הכהן כי צצצרי (ב"מ יח.) וכעני' בחובות נג. סג) אינה צריכה להשתקצ, ולא דוקא ולא מעמאה, דהא צצנת אהנין לא הוזהרו על הטומאה, אלא אידי דנקט לא אוננת. דלצטריך ליה, נקט ולא מעמאה, דבעי למתיני מרמי צדידה ולי ודדידה, כך שמעתי, ולי נראה ולא מעמאה כגון צכילג ששאלים מזהירים על הטומאה מונענלמס לא תגשו (יבמות כט.). מתה אינו יורשה. מוויית צית אביה, דלא תקון ירושת הצעל עד שמגס לחופה או שתמסר לשלמים (בחובות ג:) דגבי ירושת הצעל שארו כמי, לשארו הקרוז אליו ממשפחתו וירש אותה, מכלן שהפעל יורש את אשתו (סס טס) והא לאו שארו הוא (ב"מ יח.). מת הוא. צחיה, גובה בחובותה. מנה מלחסי ומוספת אס כמנ לה (בחובות ג:) וצכתב לה מן האירוסין מיתוקמא (יבמות כט.).

^[פ] מכלן עד ריש דף כ"ע ע"פ מסר צביי